

ویژگی خاص جمهوری اسلامی ایران

اشاره: هلال بین‌الملل، مجله خبری جنبش اسلامی است که با حمایت مؤسسه اندیشه اسلامی معاصر به چاپ می‌رسد. مؤسسه مذکور دارای دفاتری در شهرهای تورنتو، لندن، پرتوریا (در جمهوری آفریقای جنوبی) و کراچی بوده و نظرات محققین و اندیشه‌مندان معاصر را در خصوص تحولات جاری خصوصاً در حوزه کشورهای اسلامی به چاپ می‌رساند. مقاله کوتاه زیر در شماره ۱۲ مجلد ۳۸ این نشریه به چاپ رسیده است.

«در جهان سیاست حتی یک هفته هم زمان زیادی محسوب می‌شود.» این جمله‌ای است کنایه‌آمیز که در سخنرانی هارولد ویلسون، نخست‌وزیر انگلستان ایراد شد. این دیدگاه در مورد سیاست‌های ناپایدار می‌تواند مصداق داشته باشد. البته یک نظام سیاسی طبیعتاً از دوام بیشتری برخوردار است. واضح است که انقلاب سی و یک ساله ایران در مقایسه با برخی از نظام‌های سیاسی که قرن‌ها دوام می‌آورند عمر طولانی ندارد. ولی چه ویژگی خاصی باعث گردیده است تا رشد این انقلاب روند صعودی پیدا کرده و همچنان به حیات خویش در سی و یکمین سال تولد خود ادامه دهد.

چگونگی وقوع انقلاب اسلامی و تأثیر آن بر نظام حاکم و معادلات جهانی می‌تواند پاسخی بر این سؤال باشد. جنبش‌های ملی و آزادی‌خواهانه که در اوایل قرن گذشته به وقوع پیوستند با وجود تبلیغات فراوان از ماهیتی ساختگی و فریب‌کارانه برخوردار بودند. رژیم‌هایی که مولود نظام استعماری باشد، در واقع خود بخشی از آن رژیم است و همان خصوصیات را به ارث می‌برد که نظام‌های استعماری و اروپایی داشته‌اند. به عبارتی تنها چهره حاکمان آن تغییر می‌کند و به جای اربابان سفید، خود رنگین‌پوستان و بردگان خواسته‌های آنان را برآورده می‌کنند. این وضعیت خصوصاً در کشورهای آفریقایی و آسیایی زیاد به چشم می‌خورد.

از آنجا که ساختار سیاسی و کنونی جهان به واسطه کشورهای شکل گرفته است که در

جنگ جهانی دوم فاتح میدان بوده‌اند، آنها به خود این اجازه را می‌دهند تا در مورد اداره کشورهای دیگر نیز تصمیم بگیرند. این رویکرد در حقیقت ادامه همان سیاست استعمارگرایانه‌ای است که حداقل دو بیست سال به طول انجامید. پس از جنگ جهانی دوم، [اگرچه این عنوان نمی‌تواند معادل صحیحی باشد، چرا که تنها کشورهای حوزه اروپا و سپس ایالات متحده وارد این جنگ شدند و نباید آن را به تمام کشورهای جهان تعمیم داد] با بهره‌گیری از سازمان‌ها و نهادهایی از قبیل سازمان ملل متحد، شورای عالی امنیت، بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، نوعی نظام استثماری با هدایت ایالات متحده آمریکا روی کار آمد. این اسامی در حقیقت اسم مستعار برای ابزارهای قدرت بودند که حکومت‌های چپاولگر را در نیل به اهدافشان یاری می‌داد. جهان نیز تحت سیطره دو ابرقدرت یعنی ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی قرار داشت، به گونه‌ای که به هیچ کشوری اجازه داده نمی‌شد از این دایره بسته قدرت فراتر رود. و اگر کشوری جرأت و جسارت چنین کاری را پیدا می‌کرد سریعاً از سوی این دو ابرقدرت مورد تهاجم نظامی قرار می‌گرفت تا از حدود اختیارات خود عدول نکند.

پیروزی انقلاب اسلامی ایران از آنجا که به هیچ ابرقدرتی وابستگی نداشت در نوع خود بی‌نظیر و منحصر به فرد بود. این انقلاب با رهبری امام خمینی (س) به پیروزی رسید، اندیشه‌مند و عالمی که درک عمیقش از موقعیت جهان ریشه در تعالیم و ارزشهای اسلامی داشت. از اینرو، رهبری وی قابل قیاس با هیچ یک از رهبران جنبش‌های به اصطلاح آزادیبخش نیست مانند افرادی چون جمال عبدالناصر در مصر و احمد سوکارنو در اندونزی. حتی نمی‌توان رهبریت امام را در قالب یک جنبش ملی گنجانید. او انقلابی را هدایت کرد که خواستار برچیده شدن دائمی دست استعمار از مملکت ایران بود. برای مثال اگر ایران همانند کشورهای چین، پاکستان و عربستان سعودی عمل می‌کرد و از آنها الگو می‌گرفت، دول غربی تا این حد علیه آن تبلیغات منفی نمی‌کردند و با آن وارد جنگ نمی‌شدند. حتی قبل از به پیروزی رسیدن انقلاب اسلامی و سرنگونی رژیم وابسته شاه نیز تبلیغات گسترده‌ای علیه این انقلاب به پا شد و دروغهای زیادی درباره آن گفته می‌شد.

پس از به پیروزی رسیدن انقلاب اسلامی ایران دشمنان بلافاصله وارد عمل شده و اقدامات تروریستی گسترده‌ای را جهت از بین بردن و تخریب چهره‌های نظام آغاز کردند. این فعالیت‌ها که عمدتاً از سوی اعضای سازمان منافقین معروف به سازمان مجاهدین خلق و گروهی از فرصت‌طلبان وابسته به غرب از جمله ابوالحسن بنی‌صدر و صادق قطب‌زاده صورت می‌گرفت، منجر به قربانی شدن بیش از هزار و دویست نفر از شخصیت‌های تأثیرگذار انقلاب گردید. آیت‌الله مفتح، آیت‌الله مطهری، آیت‌الله بهشتی (ریاست قوه قضائیه)، محمدعلی رجایی (ریاست جمهور) و محمد باهنر (نخست‌وزیر دولت وقت) از جمله قربانیان این اقدامات تروریستی بودند. به طور قطع کمتر حکومتی می‌توانست در برابر این همه تخریب و توطئه‌چینی تاب بیاورد، اما حاکمیتی که توسط امام خمینی در ایران شکل گرفت، قاطعانه و تزلزل‌ناپذیر در برابر تمام مشکلات ایستادگی کرده، دشمنان خود را به زانو درآورد. یقیناً اتکال امام به خداوند و حمایت مردم عامل این پیروزی بزرگ بود.

هنوز دیری از انقلاب ایران نگذشته بود که با تجاوز کشور همسایه، عراق، جنگی تمام‌عیار میان دو کشور بالا گرفت و ایران در صدد دفاع برآمد. کشورهای خارجی زیادی از جمله امریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان و رژیم‌های نامشروع عربی به استثنای سوریه با یکدیگر همدست شدند تا از طریق صدام حسین به ایران فشار بیاورند. از دیدگاه آنها جنگ با عراق، ایران را زمین‌گیر کرده و به زانو درمی‌آورد. بنی‌صدر، ریاست‌جمهور وقت، قصد داشت تنها بعد از دو هفته جنگ را واگذار کرده و خاک ایران را تسلیم عراق نماید. اما امام با شجاعت مفهوم شکست را بی‌معنی تعبیر کردند. بنی‌صدر از ترس جان خود به خارج فرار کرد. و این رزمندگان اسلام بودند که با هشت سال تلاش و مجاهدت و بدون هیچ حمایت و پشتیبانی و تنها تحت رهبری امام خمینی و اتکا به خداوند از خاک ایران دفاع کردند تا انقلاب‌شان از گزند دشمنان محفوظ بماند. در پایان جنگ جهانی دوم که تنها پنج سال به طول انجامید، بدهی‌های انگلستان به پنجاه و پنج بیلیون دلار رسید، اما ایران پس از جنگ با عراق به هیچ کشوری مقروض نشد. در چند سال اخیر نیز هزینه‌های جنگ برای ایالات متحده در کشورهای عراق و افغانستان بالغ بر یازده تریلیون دلار بوده است.

اعمال تحریم از دیگر موانعی بود که بر سر راه ایران قرار گرفت و تا امروز نیز ادامه دارد. شاید این تحریم‌ها چندان هم خالی از لطف نبوده است. دانشمندان و مهندسين ایرانی بدون کمترین مساعدت از سوی کشورهای خارجی پیشرفت‌های چشمگیری خصوصاً در زمینه فن آوری هسته‌ای از خود نشان داده و پیش‌بینی غرب را در مورد فروپاشی ایران نقش بر آب کرده‌اند. با این وجود نباید از این نکته غافل شد که ایران در برخی زمینه‌ها خصوصاً بعد فرهنگ می‌تواند آسیب‌پذیر باشد. در اینجا نقش تبلیغات از طریق شبکه‌های ماهواره و جنگ رسانه علیه ایران قابل تأمل بوده و ایران برای مقابله با این رویکرد باید تمهیدات خاصی اتخاذ نماید. اگرچه صدا و سیمای جمهوری اسلامی با راه‌اندازی شبکه‌های بین‌المللی اقداماتی را در این زمینه به عمل آورده، اما همواره با کاستی‌هایی نیز روبرو بوده است. به منظور حل این مشکل برخی از سازمانهای بین‌المللی که با ایران به لحاظ فکری همسویی دارند، کارگشا بوده و می‌توانند ایران را در رساندن پیام خویش به مردم سراسر دنیا و مقابله با تبلیغات شوم کشورهای غربی یاری نمایند.

با وجود تلاش‌های گسترده از جانب دولت‌های غربی برای به فشار گذاشتن ایران، هنوز سیاست‌مداران خصوصاً در امریکا نتوانسته‌اند به درستی نظام سیاسی جمهوری اسلامی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. مقاله‌ای با عنوان «تشخیص سیستم رهبری در ایران» که ماه گذشته در یکی از نشریات امریکا به چاپ رسید، مؤید این مطلب است. به نقل از این مقاله، از نظر مقامات دولت ایران منافع ایالات متحده امریکا در خاورمیانه به چالش کشیده شده است. و سیاست‌مداران و دیپلمات‌های امریکایی هنوز هم نتوانسته‌اند موضع مشخصی در قبال سیاست‌های ایران اتخاذ نمایند. لذا این عدم شفافیت و نرسیدن به موضع مشخص در برابر سیاست‌های جمهوری اسلامی به مسئله‌ای پیچیده و لاینحل برای مقامات امریکایی مبدل گشته است. [به چاپ رسیده در دفتر سیاسی و اطلاعات مؤسسه تحقیقات دفاع ملی، تحت حمایت وزارت دفاع ایالات متحده].

لذا این ویژگی خاص حکومت اسلامی است که آن را قادر می‌سازد تا همواره دشمنان و قدرت‌های زورگو را به عقب رانده، و آنها را وادار به تسلیم نماید.